М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті

ЛЕКЦИЯ

Тақырыбы: **Өлкетану. «Кіші Отан» идеясы:**

-ғылыми жұмыс тақырыбы бойынша материалдарды жинау және өңдеу;

- тарихнамалық шолу;
- дереккөздерді талдау және т.б.

п.ғ.к., доцент Мусаева С.Т.

Жоспар

- Тәрбие мен білім беру үдерісіндегі өлкетанудың рөлі
- Қазіргі замандағы өлкетанудың мәні, міндеттері мен құрылымы
- Өлкетану дамуының негізгі кезеңдері
- Өлкетануды ұйымдастыру түрлері
- Өлкетануды зерттеудің негізгі формалары мен әдістері

Понятие краеведения

- Өлкетану - бұл елдің, облыстың, ауданның, қаланың, ауылдың белгілі бір бөлігін жергілікті халықты зерттейді. Сондықтан бұл өлке туған жер болып саналады. Мысалы, Шымкент қаласы тұрғындары үшін оңтістікті туған өлке деп санауға болады.
- Краеведением называется изучение определенной части страны, области, района, города, деревни местным населением, для которого эта территория считается родным краем.
- Малая территория - административный район, город, поселок. Родной край – область или небольшая по площади республика. Например, для жителей

  Шымкента родным краем можно считать Туркестанскую область.

Өлкетанудың мәні

- Білім беру процесінің әлеуметтік-мәдени және ұйымдастырушылық негізі ретінде жетекшінің басшылығымен өз өлкесінің аумағын оқу-тәрбие мақсатында жан-жақты зерттеу болып табылады.
- Сущностью краеведения - как социокультурной и организационной основы образовательного процесса, является всестороннее изучение в учебно-воспитательных целях территории своего края под руководством педагога.

Өлкетану сонымен қатар қоғамның рухани және адамгершілік жаңғыруының негізі, патриоттық тәрбиенің ажырамас бөлігі болып табылады.

Өлкетану бағдарламасы - бұл қызығушылардың оқу-танымдық іс-әрекетінің негізгі формалары болып табылатын, олардың негізгі ерекшеліктерін анықтауға ықпал ететін іздеу-зерттеу әрекеттерінің алгоритмі.

Краеведение также является основой духовного и нравственного возрождения общества, составная часть патриотического воспитания.

Программа краеведения – это алгоритм поисково-исследовательских действий, которые являются основными формами учебной-познавательной деятельности студентов, способствующих выявлению главных специфических особенностей своего края.

Қазіргі уақытта тарихи өлкетану қызығушылардың білімі мен тәрбиесінде үлкен орын алады. Жастардың өз елінің өткеніне, халықтық дәстүрлерге, тарих және мәдениет ескерткіштеріне деген қызығушылығының арттырады.

"Тарихи-мәдени мұраны қорғау және пайдалану туралы"1992 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасының заңдары мен ережелері Қазақстандағы өлкетанудың негізгі міндеттері мен бағыттарын айқындайтын негізгі құқықтық база.

- *словарь русского языка С. И. Ожегова:*
- **«Краеведение-изучение отдельных местностей страны с точки зрения их географических, культурно-исторических, экономических, этнографических особенностей».**
- Край:
- *1) Предельная линия* (край одежды, стакан до
- краев)
- *2) Страна, область* (теплые края, в наших краях)
- *3) В России Адм-Тер. единица, обычно имеющая в своем составе автономную область* (Красноярский край)

Өлкетану – бір территорияны ғылыми негізде жан-жақты зерттеу.

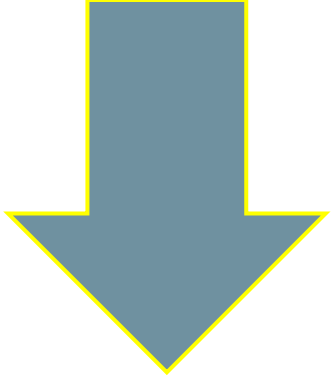
Зерттеу объектісі ретінде өлкенің әлеуметтік-экономикалық, саяси, тарихи, мәдени ерекшеліктері және мәдени жағдайы. Өлке тарихы - өлкетану қызметінің объектісі ретінде.

Өлкетанудың объектілері: табиғат, тұрғындар және өлке экономикасы, өлке тарихы, өлке өнері.

Өлкетану – көпқырлы, комплексті құбылыс. Іс жүзінде өлкетанудың тарихи, табиғаттану, географиялық, экономикалық, әдеби және басқа түрлері орнықты.

Өлкетанудың функциялары:

- Зерттеу объектісі ретінде өлкетанудың негізгі функциялары: танымдылық (өз білімін жетілдіру), ғылыми (зерттеулік), білім беру, мәдени-ағартушылық (тәрбиелік).
- *Өлкетану бастапқы түсініктері*: өлке (түсінігінің мәні) – жер, жақ, ел, өлке; өлкетану әдебиет, жергілкті басылымдар, аймақ – белгілі бір елге, облысқа я бірнеше мемлекетке тиісті, өлкетану библиографиясы, тарихи библиографиясы, аймақтық әдебиет.
- Өлкетану өз мазмұны бойынша: *тарихи, әдеби, этнографиялық, биологиялық, географиялық, және экономикалық болып бөлінеді.*

- Қазіргі кезде практикалық міндеттер қажеттілігіне орай өлкетануды *ұйымдастыру формасының ерекшеліктері:*
- *Мемлекеттік өлкетануда өлкені зерттеу* - өлкетану музейлерінің, әкімшіліктердің, мәдениет басқармасы мен бөлімдерінде, ғылыми-зерттеу мекемелері, жоғары оқу орындары, облыстық кітапханалар, оқушылар мен мұғалімдер басшылығымен іске асырады.т.б. жүргізеді.
- *Қоғамдық өлкетануда өлкені зерттеу* - қоғамдық өлкетанушылар, туристер, қоғамдық ұйымдар (өлкетану бөлімі, географиялық қоғам, тарих және мәдениетті қорғау қоғамы, табиғатты қорғау қоғамы) т.б. іске асырады.
- *Өлкетану жұмыстарының формалары және әдістері:* өлкетану оқулары, үйірмелер, конференциялар, жас туристер станциясы, жас табиғатшылар, жас техникте, тақырыптық экскурсиялар, жылжымалы көрмелер, олкетанушылар қоғамы т.б.

Краеведческие исследования по охвату территории могут быть:

- **субрегиональные** (краеведческие исследования территории своего муниципального района)
- - **региональные** (краеведческие исследования на территории области)
- - **межрегиональные** (краеведческие исследования на территории России, стран СНГ).

Өлкетану түсінігі

- Белгілі географ-ғалым А.С.Барков (1873-1953) былай деп жазды: «Өлкетану – мазмұны және белгілі бір зерттеу әдістері бойынша әр түрлі, бірақ тұтастығы жағынан өлкені ғылыми және жан-жақты тануға жетекшілік ететін ғылыми пәндер кешені.
- Өлкетану тек зерттеп қана қоймай, оқиғалардың маңыздылығын, ескерткіштердің құндылығын, ландшафттардың әсемдігін бағалайды, елге, өлкеге не ортақ екенін, оған ғана тән ерекшеліктерді ашады.

Өлкетанулық зерттеу аумақты қамту тұрғысынан келесідей болуы мүмкін:

субаймақтық (әкімшілік аудан аумағындағы өлкетану зерттеуі);

аймақтық (облыс аумағындағы өлкетану зерттеуі);

аймақаралық (өңіраралық) (Қазақстан, ТМД елдерінің аумағындағы өлкетану зерттеулері)

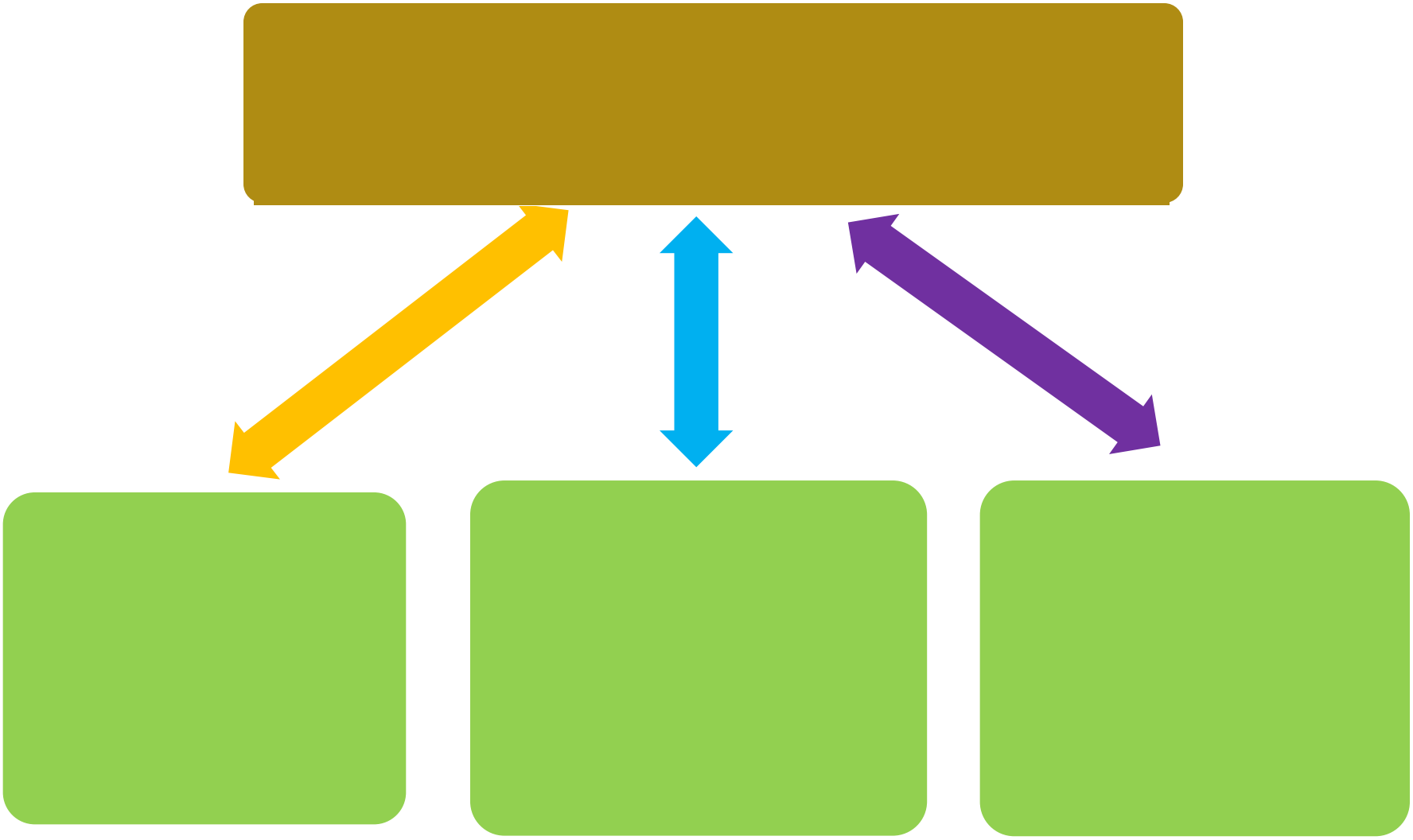
- Бұл тек ғылым ғана емес, сонымен қатар қызмет: өлкенің табиғи және мәдени-тарихи байлығын сақтауға бағытталған шығармашылық қызмет және қалың бұқараға мүлдем жаңа, құнды нәрсені ашатын танымал ету қызметі.

- Қорытынды: «Өлкетану» өз туған жерін, оның табиғатын, этнографиясын, материалдық және рухани мәдениетін, тұрмыс-тіршілігін зерттейді. Оның үстіне бұл тек мектеп тәрбиесінің пәні емес, өзін құрметтейтін әрбір адам өз жерінде болған оқиғаларды білуі керек.

- Өлкетану пәні жалпы аймақ, жекелеген аудандар, елді мекендер, ескерткіш орындар, жекелеген ғимараттар, оның дамуындағы адамдардың өмірі, оның әр түрлі көріністері мен нәтижелері және т. б. болуы мүмкін.

Направления краеведения

- **Историческое краеведение** изучает прошлое края, памятники истории.
- **Объектами исследования -**являются памятники, памятные места, связанные с историческими событиями, с деятельностью отдельных личностей, произведения материального и духовного творчества.
- **Задачи** - исследование памятников и поиск новых, еще неизвестных.
- **Цель** краеведов – увековечить их для истории, сохранить их или сведения о них для потомков.

Өлкетану бағыттары

- **Тарихи өлкетану өлкенің өткенін, тарих ескерткіштерін зерттейді**
- **Зерттеу нысандары -ескерткіштер, тарихи оқиғалармен, жеке тұлғалардың қызметімен байланысты ескерткіш орындар, материалдық және рухани шығармашылық туындылары**
- Міндеттері – ескерткіштерді зерттеу және жаңа, әлі белгісіз іздеу.
- Өлкетанушылардың мақсаты-оларды тарих үшін мәңгілікке қалдыру, оларды немесе олар туралы мәліметтерді ұрпақтар үшін сақтау.

ТАБИҒАТТАНУЛЫҚ ӨЛКЕТАНУ

Ол табиғаттың жеке құрамдас бөліктерін де, олардың өзара байланысын да зерттейді, өлке табиғатын сипаттайтын типтік құбылыстарды, бірегей объектілерді ашады.

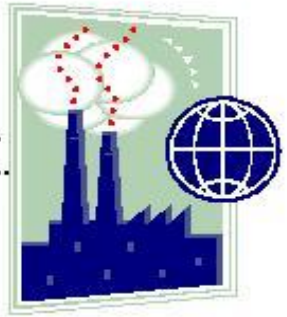
Белгілі бір аумақ келесі жоспар бойынша зерттеледі:

1. Географиялық орналасуы
2. Жер бедері
3. Климаты
4. Су ресурстары
5. Топырақтар
6. Өсімдіктер мен жануарлар әлемі

Природоведческое краеведение

- *Оно изучает как отдельные компоненты природы, так и их взаимосвязи, выявляет типичные явления, характеризующие природу края, и уникальные объекты.*
- **Определенная территория изучается по следующему плану:**
- 1. Географическое положение
- 2. Рельеф
- 3. Климат
- 4. Гидроресурсы
- 5. Почвы
- 6. Растительный и животный миры

Экономическое краеведение

- Основными **объектами** экономического краеведения являются:

- хозяйство края в целом, отдельные отрасли, предприятия, население края, населенные пункты.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨЛКЕТАНУ

Экономикалық өлкетанудың негізгі объектілері:

1. Жалпы облыс экономикасы;
2. Жекелеген салалар;
3. Кәсіпорындар;
4. Облыс тұрғындары;
5. Елді мекендер.

Искусствоведческое краеведение

- **Объекты** искусствоведческого краеведения можно разделить на две группы:
- 1. подлинные произведения искусства, имеющие самостоятельную ценность;
- 2. памятные места, связанные с жизнью и творчеством деятелей искусства или отраженные в их произведениях.

Искусствоведческое краеведение изучает:

- природные условия, экономику и хозяйство края, приведшие к возникновению народных художественных промыслов;
- специфику промыслов: материалы, технику, технологию;
- связи народного искусства с бытом, обычаями, культурными традициями;
- утилитарные и эстетические качества изделий, особенности их создания и использования;
- особенности развития современного народного искусства, традиции.

ӨЛКЕНІ ӨНЕРТАНУЛЫҚ ЗЕРТТЕУ:

1. халық көркемөнер шығармашылығының пайда болуына алып келген өлкенің табиғи жағдайлары, экономикасы мен шаруашылығы;
2. кәсіптің ерекшелігі: материалдар, техника, технология;
3. халық өнерінің өмірмен, әдет-ғұрыптармен, мәдени дәстүрлермен байланысы;
4. бұйымдардың утилитарлық және эстетикалық қасиеттері, оларды жасау және пайдалану ерекшеліктері;
5. қазіргі заманғы халық өнерінің, дәстүрдің даму ерекшеліктері.

Өлкетану тарихы

- Өлкетану тарихы 1718 жылы, Петр I жарлық шығарды, онда барлық қызықты олжалар туралы патшаға есеп беріп, өз өлкесінде көне заттарды іздегені үшін марапатталды

ӨНЕРТАНУЛЫҚ ӨЛКЕТАНУ

- Өнертану өлкетану объектілерін екі топқа бөлуге болады:
- 1. өзіндік құндылығы бар шынайы өнер туындылары;
- 2. өнер қайраткерлерінің өмірі мен шығармашылығымен байланысты немесе олардың шығармаларында көрініс тапқан естелік орындар.

Краеведение по содержанию

- историческим,
- географическим,
- литературным,
- этнографическим,
- биологическим,
- геологическим и др.

Мазмұны бойынша өлкетану бөлінеді:

- тарихи;
- географиялық;
- әдеби;
- этнографиялық;
- биологиялық;
- геологиялық және т. б.

Ғылыми өлкетанудың пайда болуы

- Ғылыми өлкетану XVIII ғасырдың ортасынан дами бастады. 1761 жылы М.В.Ломоносов (1711-1765) жергілікті халықтың, оның ішінде балалардың қатысуымен өлкетану жұмыстарын жүргізуге алғашқы әрекеттердің бірін жасады. Ол Ресейдің пайдалы қазбалары туралы мәліметтерді, сондай-ақ қалалар мен губерниялардың тарихы бойынша сұрақтарды қамтитын академиялық сауалнама құрастырды. Осы сауалнамалар негізінде Ломоносов «Ресей империясының толық географиялық сипаттамасына қызмет ететін топографиялық жаңалықтар» атты еңбегін жариялады.

Н.М. Карамзиннің «Ресей мемлекетінің тарихы»

XIX ғасырдың басында саяхат тәжірибесін суреттеу, жол сілтеушілік, көне ескерткіштер туралы эссе сияқты жанрлар **кеңінен таралды**. Ғылыми зерттеулер жүргізе бастайтын, экспедициялар ұйымдастыратын институттар, университеттер, ғылыми қоғамдар пайда болады. Герцен мен декабристерден саяси жер аударылғандардың өздерінің жер аударылған аймағын зерттеуге қатысу дәстүрі пайда болды. Кейінірек жер аударылған халықшылдардың арасында ғылыми экспедицияларды, мерзімді басылымдарды, мұражайларды ұйымдастырушылар болды.

Өлкетану тарихы

- XIX-XX ғасырлар тоғысында «өлкетану» (1917 жылға дейін – «отантану») ұғымының өзі кең тарады.
- Кеңес өкіметінің алғашқы онжылдығы өлкетану дамуының «Алтын онжылдығы» деп аталады. Әртүрлі қалаларда мұражайлар мен өлкетану қоғамдары құрылды, 1929 жылға қарай олардың саны 2000-ға жуық болды.

- 1922 жылы қаңтарда Ғылым Академиясының жанынан Санкт-Петербург және Мәскеу бөлімдері бар орталық өлкетану бюросы құрылды

(1937 жылы жойылды)

Өлкетану 1929-1930 жылдары

- Өлкетану үшін біз “37-ші жыл” деп атайтын нәрсе 1929-1930 жылдары пайда болды. Ежелгі, әсіресе шіркеу ғимараттарын жаппай қирату оларды мәдениет пен тарих ескерткіші ретінде қарастырып, оларды сақтау үшін күрескендерді жазалауға әкелді. 1930 жылдардың ортасына қарай қалған өлкетану ұйымдары таратылып, көптеген мұражайлар жабылды. Көптеген өлкетанушылар қуғын-сүргінге ұшырады.

Өлкетану Ұлы Отан соғысы (1941-1945) жылдарында

- Өлкетану жұмыстары Ұлы Отан соғысы (1941-1945) жылдарында біршама жанданды, бірақ бұл пионер және еңбек лагерлеріндегі өлкетану далалық жұмыстары – майдан мен тылдың қажеттіліктеріне арналған дәрілік өсімдіктерді жинау болды

КЕҢЕСТІК ӨЛКЕТАНУ

- 1980 жылдардың соңында құрылған кеңестік мәдениет қоры да өз жұмысының негізгі бағыттарының бірі ретінде өлкетануды анықтады

Қазіргі өлкетану алдында тұрған міндеттер:

- – өлкенің табиғатын зерттеу және қорғау;
- – өлкенің тарихы мен мәдениетін зерттеу;
- – жергілікті мәдениет пен көне ескерткіштерді анықтау және қорғау;
- – аймақ туралы білімдерін насихаттау;
- – көрмелер, мұражайлар, дәрістер, экскурсиялар ұйымдастыру

Перед современным краеведением стоят следующие **задачи:**

- – изучение и охрана природы края;
- – изучение истории и культуры края;
- – выявление и охрана местных памятников культуры и старины;
- – пропаганда знаний о крае;
- – организация выставок, музеев, лекториев, экскурсий.

* РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ * РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ * РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ

БАЗАЛЫҚ БАҒЫТТЫҢ МАҚСАТЫ

ӨЛКЕТАНУ

Өзінің кіші отанының салт-дәстүрін, мәдениетін, тарихын құрметтейтін белсенді азаматтық ұстанымы бар Қазақстанның жандануы барысындағы істерге қатысуға дайын патриот тұлғаны тәрбиелеу.

ОТАНЫМ-ТАҒДЫРЫМ

Өз елін, отанын сүйетін, дені сау Қазақстанның жаңашыл негізін қалайтын саламатты азаматтарды қалыптастыру.

САНАЛЫ АЗАМАТ

Жаһандық және аймақтық нарықта бәсекеге қабілетті тұлға қалыптастыру.

КІТАП – БІЛІМ БҰЛАҒЫ

Кітап оқуды мәдениеттің маңызды элементі және жастардың интеллектуалдық әлеуетін көтеру, ұлттың бәсекеге қабілеттілігін, шығармашылық және әлеуметтік белсенділігін арттыру құралы ретінде, бүкіләлемдік жағдай жасау.

Өлкетану қызметінің негізгі 7 функциясы:

1. Ғылыми-зерттеу функциясы
2. Құжаттау функциясы
3. Тәрбиелік және білім беру функция
4. Музейлік
5. Архивтік
6. Туристік - жорық

Өлкетану қызметінің функциялары:

- **Құжаттау функциясы**
- табиғат ескерткіштерін, материалдық және рухани мәдениетті сақтау және ұтымды пайдалану, өлкенің тарихы мен мәдениеті туралы мұрағаттарды, мұражайларды, деректер банктерін қалыптастыру.

- **Тәрбиелік және білім беру функция**
- дәстүрлерді сақтау және жеткізу, балалар мен ересектерге білім мен тәрбие беру

- **Ұйымдастырушылық қызметі** – адамдарды қызығушылықтарына қарай жақындастыру, бос уақытын ұйымдастыру

- **Туристік - жорық**
- Бұл аймақты зерттеуге, жорықтар кезінде өлкетану материалдарын жинауға мүмкіндік береді.

Өлкетану қызметінің функциялары:

- Экскурсиялық
- Экскурсия барысында адам табиғат нысандарымен танысуға, өлке тарихына қол жеткізуге мүмкіндік алады.

- Архивтік
- Архивтік құжаттары мен ескі мерзімді басылымдарда көптеген қызықты мәліметтер, көбінесе бірегей деректер бар.

- Музейлік
- Бұл жағдайда өлкемен танысу тарихи-өлкетану және басқа да мұражайлар экспозицияларының материалдарына негізделген. Бұл форма сонымен қатар материалдарды жинақтауды және тарихи-өлкетану мұражайларының экспозицияларын құруды қамтиды

Эскиздер, аудиожаз балар
Әдеби
Картогра фиялық
Суретке және киноға түсіру
Өлкені зерттеу әдістері:
Архивтік
Ардагерлермен , іс-шараларға қатысушыларме н сауалнамалық кездесулер
Статистика лық
Археологи ялық қазбалар
Экспедициял ық (далалық бақылаулар)

Өлкені зерттеу әдістері

Визуальді әдіс

Сауалнама әдісі

Далалық зерттеу әдісі

По организационной форме краеведение делится:

Ұйымдастырушылық формасы бойынша өлкетану бөлінеді:

- Мемлекеттік өлкетануға өлкетану мұражайлары, кітапханалар, муниципалды өзін-өзі басқару органдарындағы мәдениет бөлімдері орындайтын өлкені зерттеу жұмыстары жатады
- Қоғамдық өлкетану жұмыстарына қоғамдық ұйымдар қатысады: Географиялық қоғамы, Тарих және мәдениет ескерткіштерін қорғау қоғамы, Табиғатты қорғау қоғамы, сондай-ақ өз аймағын өз бетінше зерттейтін, ешбір ұйымдарға бірікпеген азаматтар
- Мектеп өлкетануында басты рөл мұғалімнің жетекшілігімен оқушыларға тиесілі

* РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ * РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ * РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ

ИНДИКАТОРЛАР БАЗАЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ

ӨЛКЕТАНУ

Өлкетану жобаларын іске асыруға байланысты «Атамекен» облыстық туристік жорығына қатысатын білім алушылардың үлесі:
2022 жылға дейін – 50%
(1028 мектеп)

Міндетті және қосымша білім беру саласында – ұлтымыз мәдениетін білу мақсатында мәдени-тарихи ескерткіштер мен туған өлкені зерттейтін жалпы білім беретін мектеп оқушылары мен колледж студенттерінің үлесі:
2022 жылға дейін – 100%

«Алтын адам»: *Қазақстан тарихы, география және қазақ/орыс әдебиеттері, музыка сабақтарын музейлер мен мәдени тарихи нысандарда өткізу*
2022 жылға дейін – 35%

* РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ * РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ *
РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ

ИНДИКАТОРЛАР БАЗАЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ

КІТАП – БІЛІМ БҰЛАҒЫ

Интернет ресурстардағы «**Балалар өлең оқиды**», «**Уздік аудио оқу**», «**Уздік видео оқу**» әдеби байқауларға қатысушы оқушылардың үлесі:
2017 жылы-15 %;
2022 жылы -30%.

Білім беру ұйымдарында кітап алмасу бойынша арнайы орындар – буккросинг ұйымдастыру:
2017 жылға мектеп, колледждер-100 %,

Мультимедиялық жабдықтармен жасақталған мектеп және колледж кітапханаларының үлесі:
2018 жылы-10%;
2022 жылға – 50%

«**Құнды сыйлық**» мектеп, колледж кітапханаларында кітап өткізу акцияларын өткізу: Жыл сайын 100 %,
(1028 мектеп, 91 колледж).

«**Жоғарғы оқу орны оқырманы**» , «**Колледж оқырманы**», «**Мектеп оқырманы**» байқауларына қатысушы оқушылардың үлесі:
2017 жылы-20 %;
2022 жылы –45%

«**Отбасымен бірге оқимын**» атты мектеп кітапханаларында барлық сыныптарда бірегей, ата-аналар жиналысын өткізу:
Жыл сайын 100 %,
(1028 мектеп).

РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ
«ТӘРБИЕ ЖӘНЕ БІЛІМ» КІШІ БАҒДАРЛАМАСЫ
БАЗАЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ
ЖОБАЛАР
КІШІ ЖОБАЛАР
ІС-ШАРАЛАР
ОТАНЫМ-ТАҒДЫРЫМ
Оқушылардың өзін-өзі азаматтық тануы деңгейін зерттеу
«Жас ұлан» балалар мен жасөспірімдер қозғалысы»
«Әдеби оқулар»
«Оркестрлер шеруі»
«Менің бастамам – менің еліме»
«ТУҒАН ЖЕР. ТУҒАН ЕЛ. ТУҒАН ГЛОБАЛ»
ӨЛКЕТАНУ
«АЛТЫН АДАМ»
«ТАРИХ МҰРАСЫ»
«ЕЛІМНІҢ ШЕЖІРЕЛІ БАЙЛЫҒЫ»
«ТАБИҒАТ БЕСІГІ»
«ҰЛТТЫҚ ҚАЗЫНА»
«МЕНІҢ ОТАНЫМ – ҚАЗАҚСТАН»
САНАЛЫ-АЗАМАТ
«Білім сапасына қанағаттану деңгейін зерттеу
«Мамандық әлемі» ФОРУМЫ
«АЛТЫН ҚАЗЫНА»
«Ұлы өнертапқыштыққа алғашқы қадам»
«ДАРЫНДЫЛАР ЕЛІ»
«АЙНАЛАҒА ҚАРА»
КІТАП-БІЛІМ БҰЛАҒЫ
«БУККРОСИНГ»
«ЖАҚСЫ КІТАП - ЖАН АЗЫҒЫ»
«КІТАПХАНА - БІЛІМ ОРДАСЫ»
21 РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ЖОБАЛАР
64 ӨҢІРЛІК ІС-ШАРАЛАР

АРХИТЕКТУРА ПОДПРОГРАММЫ

4 базалық бағыттары

САНАЛЫ АЗАМАТ

ӨЛКЕТАНУ

ОТАНЫМ-ТАҒДЫРЫМ

КІТАП – БІЛІМ БҰЛАҒЫ

21 республикалық жобалар

1. Білім сапасына қанағаттанушылық деңгейін зерттеу
2. Алтын қазына
3. Мамандықтар әлемі
4. Дарынды-лар елі
5. Ұлы өнертапқыштыққа алғашқы қадам
6. Айналаға қара

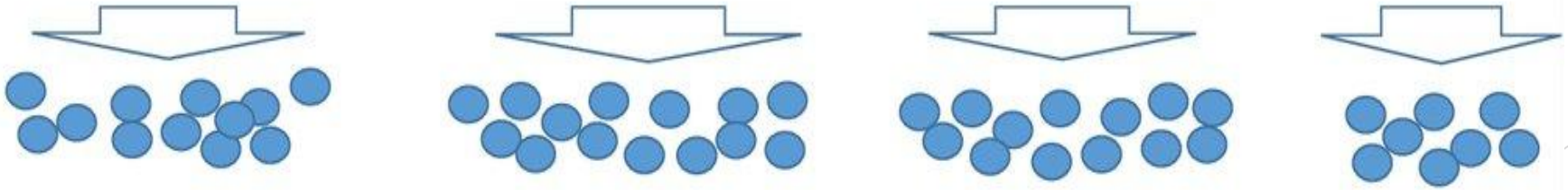
1. Алтын адам
2. Менің Отаным – Қазақстан
3. Елімнің шежірелі байлығы
4. Тарих мұрасы
5. Ұлттық қазына
6. Табиғат бесігі

1. Оқушылардың тәрбиелілік деңгейін зерттеу
2. Жас ұлан
3. Сөз – тілдің көркі
4. Өрле, Қазақстан!
5. Менің бастамам – менің еліме
6. Туған жер. Туған ел. Туған глобал

БУККРОСИНГ

1. ЖАҚСЫ КІТАП – ЖАН АЗЫҒЫ
2. КІТАПХАНА - БІЛІМ ОРДАСЫ
3.

64 өңірлік іс-шаралар

Источники краеведения

- **1. Краеведческая библиография** – основной источник сведений о вышедшей в прошлом и в настоящее время краеведческой литературе. Это могут быть библиографические указатели, каталоги, списки литературы и т. п.

- **2. Произведения печати** – важный источник сведений о крае. Они могут быть связаны с краем тематикой (краеведческая литература), местом издания, авторской принадлежностью (произведения уроженцев края или об их жизни и деятельности).

- *Печатные издания классифицируются как научные, научно-популярные, справочные, библиографические, литературно-художественные.*

Өлкетану көздері

1.ӨЛКЕТАНУ БИБЛИОГРАФИЯСЫ - өткен және қазіргі уақытта шыққан Өлкетану әдебиеті туралы негізгі ақпарат көзі. Бұл библиографиялық көрсеткіштер, каталогтар, әдебиеттер тізімі және т. б. болуы мүмкін.

2. БАСПА ЖҰМЫСТАРЫ - бұл аймақ туралы ақпараттың маңызды көзі. Олар тақырыппен (Өлкетану әдебиеті), баспа орнымен, авторлық құқықпен (өлке тұрғындарының шығармалары немесе олардың өмірі мен қызметі туралы) байланысты болуы мүмкін.

3. БАСПА БАСЫЛЫМДАРЫ ғылыми, публицистикалық, анықтамалық, библиографиялық, әдеби және көркем болып жіктеледі.

ӨЛКЕТАНУ

Алтын адам	«Өлкетану» пәнін ендіру (4 пән бойынша 20 сағат). Қамту 100% 5-7 сыныптар
Ұлттық қазына	«Өлкетану» оқулығын жасау 300 дана
Елімнің шежірелі байлығы	Оқушылардың зерттеушілік экспедициясы, жыл сайын 1500 адам
Менің Отаным – Қазақстан	Туристер мен жас өлкетанушылар слеттері. қамту 10% - 72 мың адам
Табиғат бесігі	Натуралистер мен экологтар слеті. Қамту – 3,5% - 100 мың оқушы
Тарих мұрасы	Жас тарихшылардың интеллектуалдық байқауы. қамту – 25%

ОТАНЫМ-ТАҒДЫРЫМ

Азаматтық өзін-өзі тану деңгейін зерттеу	Әдістер жасау. Әлеуметтік сұрақ-жауап Қамту – 10% - 8 мың жыл сайын
Жас ұлан	«Жас ұланды» қайта форматтау. Скауттық қозғалыстар. Қамту – 3690 адам
Сөз – тілдің көркі	Әдеби оқулар (Абай даналығы) Қамту жыл сайын - 20%
Өрле, Қазақстан!	Оркестрлер шеруі Қамту 2022 ж - 40%
Менің бастамам – менің еліме	Пән олимпиадалары қамту – 2022 жылға дейін - 50%
Туған жер. Туған ел. Туған глобал	Педагогтардың симпозиумдары, конференция лары қамту – 10 мың жыл сайын

САНАЛЫ АЗАМАТ

Білім сапасына қанағаттанушылық деңгейін зерттеу	Білім сапасына қанағаттанушылық деңгейін анықтау және зерттеу әдістемесін жасау. сұрақ-жауап 45 мың. Адам (ата-аналар мен оқушылар)
Мамандық әлемі	Облыстық «Мамандық әлемі» форумы. Қамту 2022 жылға – 45% - 333398 бала
Алтын қазына	Сәндік-қолданбалы шығармалар байқаулары мен көрмелері. Қамту 2022 жылға – 15% (1034 мектеп)
Дарындылар елі	Театрланған және музыкалық, байқаулар мен фестивальдер. Қамту – 7% - 12 800 оқушы
Ұлы өнертапқыштық қа алғашқы қадам	Робот техникасы мен өнертапқыштық. Қамту 2022 жылға – 7% - 4 мың оқушы
Айналаға қара	«Бір апта ауылда, қалада» жобасы. қамту – 5% - 15 мың

КІТАП – БІЛІМ БҰЛАҒЫ

БУККРОСИНГ

Буккросинг ұйымдастыру 2017 ж. – 100%. қамту – 15% - 30 мың оқушы

ЖАҚСЫ КІТАП – ЖАН АЗЫҒЫ

«Отбасымен бірге оқимын» атты мектеп кітапханаларында барлық сыныптарда бірегей, ата-аналар жиналысын өткізу: Жыл сайын *100* %, (1034 мектеп).

КІТАПХАНА - БІЛІМ ОРДАСЫ

Мультимедиялық жабдықтармен жасақталған мектеп және колледж кітапханаларының үлесі: *2018 жылы-10%;* 2022 жылға – 50%

- **3. Статистические сведения** –
- в основном данные государственной статистики: *перепись населения, учет населения – ЗАГС, паспортные отделы милиции.*

- **4. Картографические источники**
- Карты делятся на учебные, справочные и оперативно-справочные (для повседневной практической работы). *Карты бывают общегеографические и специализированные.* ***Наука, занимающаяся составлением карт, называется картография.***

СТАТИСТИКАЛЫҚ МӘЛІМЕТТЕР

Негізінен мемлекеттік статистика деректері:

- халық санағы, халықты есепке алу – ЗАГС, полицияның паспорттық бөлімдері.
- Карта көздері
- Карталар
- Оқу, анықтамалық және жедел-анықтамалық болып бөлінеді (күнделікті практикалық жұмыс үшін).
- Карталар жалпы географиялық және мамандандырылған.
- Карта жасау ғылымы картография деп аталады

- **5. Архивные документы**
- Центром их хранения являются архивы: государственные, региональные (краевые), местные.
- **6. Устные источники:**

- сказки, предания, былины и т. п.
- воспоминания и рассказы людей – очевидцев событий
- фонотеки
- топонимика
- **7. Наблюдение объектов и процессов природы** – поездки, экскурсии, краеведческие экспедиции.

МҰРАҒАТТЫҚ ҚҰЖАТТАР

5. Оларды сақтау орталығы мемлекеттік, өңірлік (аймақтық), жергілікті мұрағаттар болып табылады;

6. Ауызша дереккөздер: ертегілер, аңыздар, эпостар және т.б. оқиғалардың куәгерлерінің естеліктері мен әңгімелері фонотекалар топонимика;

7. Табиғат объектілері мен процестерін бақылау - сапарлар, экскурсиялар, өлкетану экспедициялары.

ЖОБАНЫҢ КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕСІ

- Оқушылардың бойында Отанға, туған жерге денег сүйіспеншілік, ұлттық рух, ұлттық мақтанышы, ұлттық намысы, анна тілі мен ұлттық мәдениеті қалыптасады.
- Инабатты, ел-жұртын, атамекенін сүйетін, салат-дәстүрін сыйлайтын, үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсете алтын нағыз ұлттық намысы жоғары, ұлтжанды азамат болып шығады.
- Болашақта теориялық білімдерін практика да қолдана алады. Оқушылар ойын жүйелі жеткізе біледі, салыстыра отырып ойланады. Туған жер туралы идеяларын ұсынуға дағдыланнады.

«Проект», «проектирование», «метод проектов», «проектная деятельность

Проект – от латинского «бросание вперед».

Проектом может быть назван представленный аудитории замысел (архитектурный проект, воплощенный в чертеже или макете, бизнес-проект – сформулированная идея действия в сфере бизнеса и т.д.).

Проектом также может быть названа и сама последовательность шагов от замысла к реализации, завершающаяся получением некоторого продукта.

К.Н. Поливанова рекомендует первое – воплощенную в любых формах идею, замысел – называть эскизом, а второе – весь путь от идеи до получения продукта – проектом.

Проект – это целенаправленное управляемое изменение, фиксированное во времени.

Важнейшая характеристика проектирования – различение того, что производится, и того, что в результате происходит. Производимый продукт не является самоцелью. Возникая, этот продукт изменяет более широкий контекст.

«Жоба», «жобалау», «жобалар әдісі», «жобалау қызметі»

- Жоба – латын тілінен аударғанда «алға тастау»
- Жобаны аудиторияға ұсынылған идея деп атауға болады (сызбада немесе макетте бейнеленген архитектуралық жоба, бизнес - бизнес саласындағы әрекеттің тұжырымдалған идеясы және т.б.
- Жобаны тұжырымдамадан жүзеге асыруға дейінгі, белгілі бір өнімді алумен аяқталатын қадамдардың тізбегі деп те атауға болады
- Жоба мақсатқа бағытталған басқарылады

Инновационный проект

Инновационный проект – система обоснованных мероприятий (научных, технологических, производственных, организационных, финансовых, коммерческих) увязанных по ресурсам, срокам и исполнителям и направленных на достижение конечной цели – создание инновационного продукта.

ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЖОБА

- ресурстармен, мерзімдермен және орындаушылармен байланыстырылған және түпкілікті мақсатқа – инновациялық өнімді жасауға бағытталған негізделген шаралар жүйесі (ғылыми, технологиялық, өндірістік, ұйымдастырушылық, қаржылық, коммерциялық)

Инновационный проект

Инновационный проект - разработка, направленная на решение конкретной проблемы в течение ограниченного промежутка времени с помощью специально разработанной системы средств.

Здесь – практическая работа + информационное обеспечение проекта

ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЖОБА

- Әлеуметтік күтулер
- Бәсекелестік артықшылықтар
- Инновациялық идея

Жобалық іс-шаралар мыналарды қамтиды:

- -талдау, проблемалар, мақсат қою
- оған жету үшін құралдарды
- таңдау ақпаратты іздеу және өңдеу, оны талдау және синтездеу
- нәтижелер мен қорытындыларды бағалау

РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ

БАЗАЛЫҚ БАҒЫТТАР

ТӘРБИЕ ЖӘНЕ БІЛІМ

«Өлкетану»
(краеведческое)

«Саналы азамат»
(профориентационная поддержка в выборе профессии)

«Отаным – тағдырым»
(патриотическое)

«Кітап – білім бұлағы»
(пропаганда чтения)

* РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ * РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ * РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ

БАЗАЛЫҚ БАҒЫТТЫҢ МАҚСАТЫ

ӨЛКЕТАНУ

Өзінің кіші отанының салт-дәстүрін, мәдениетін, тарихын құрметтейтін белсенді азаматтық ұстанымы бар Қазақстанның жандануы барысындағы істерге қатысуға дайын патриот тұлғаны тәрбиелеу.

ОТАНЫМ-ТАҒДЫРЫМ

Өз елін, отанын сүйетін, дені сау Қазақстанның жаңашыл негізін қалайтын саламатты азаматтарды қалыптастыру.

САНАЛЫ АЗАМАТ

Жаһандық және аймақтық нарықта бәсекеге қабілетті тұлға қалыптастыру.

КІТАП – БІЛІМ БҰЛАҒЫ

Кітап оқуды мәдениеттің маңызды элементі және жастардың интеллектуалдық әлеуетін көтеру, ұлттың бәсекеге қабілеттілігін, шығармашылық және әлеуметтік белсенділігін арттыру құралы ретінде, бүкіләлемдік жағдай жасау.

* РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ * РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ * РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ

ИНДИКАТОРЛАР БАЗАЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ

ӨЛКЕТАНУ

Өлкетану жобаларын іске асыруға байланысты «Атамекен» облыстық туристік жорығына қатысатын білім алушылардың үлесі:
2022 жылға дейін – 50%
(1028 мектеп)

Міндетті және қосымша білім беру саласында – ұлтымыз мәдениетін білу мақсатында мәдени-тарихи ескерткіштер мен туған өлкені зерттейтін жалпы білім беретін мектеп оқушылары мен колледж студенттерінің үлесі:
2022 жылға дейін – 100%

«Алтын адам»: *Қазақстан тарихы, география және қазақ/орыс әдебиеттері, музыка сабақтарын музейлер мен мәдени тарихи нысандарда өткізу*
2022 жылға дейін – 35%

РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ
«ТӘРБИЕ ЖӘНЕ БІЛІМ» КІШІ БАҒДАРЛАМАСЫ
БАЗАЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ
ЖОБАЛАР
КІШІ ЖОБАЛАР
ІС-ШАРАЛАР
ОТАНЫМ-ТАҒДЫРЫМ
Оқушылардың өзін-өзі азаматтық тануы деңгейін зерттеу
«Жас ұлан» балалар мен жасөспірімдер қозғалысы»
«Әдеби оқулар»
«Оркестрлер шеруі»
«Менің бастамам – менің еліме»
«ТУҒАН ЖЕР. ТУҒАН ЕЛ. ТУҒАН ГЛОБАЛ»
ӨЛКЕТАНУ
«АЛТЫН АДАМ»
«ТАРИХ МҰРАСЫ»
«ЕЛІМНІҢ ШЕЖІРЕЛІ БАЙЛЫҒЫ»
«ТАБИҒАТ БЕСІГІ»
«ҰЛТТЫҚ ҚАЗЫНА»
«МЕНІҢ ОТАНЫМ – ҚАЗАҚСТАН»
САНАЛЫ-АЗАМАТ
«Білім сапасына қанағаттану деңгейін зерттеу
«Мамандық әлемі» ФОРУМЫ
«АЛТЫН ҚАЗЫНА»
«Ұлы өнертапқыштыққа алғашқы қадам»
«ДАРЫНДЫЛАР ЕЛІ»
«АЙНАЛАҒА ҚАРА»
КІТАП-БІЛІМ БҰЛАҒЫ
«БУККРОСИНГ»
«ЖАҚСЫ КІТАП - ЖАН АЗЫҒЫ»
«КІТАПХАНА - БІЛІМ ОРДАСЫ»
21 РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ЖОБАЛАР
64 ӨҢІРЛІК ІС-ШАРАЛАР

ӨЛКЕТАНУ

Алтын адам	«Өлкетану» пәнін ендіру (4 пән бойынша 20 сағат). Қамту 100% 5-7 сыныптар
Ұлттық қазына	«Өлкетану» оқулығын жасау 300 дана
Елімнің шежірелі байлығы	Оқушылардың зерттеушілік экспедициясы, жыл сайын 1500 адам
Менің Отаным – Қазақстан	Туристер мен жас өлкетанушылар слеттері. қамту 10% - 72 мың адам
Табиғат бесігі	Натуралистер мен экологтар слеті. Қамту – 3,5% - 100 мың оқушы
Тарих мұрасы	Жас тарихшылардың интеллектуалдық байқауы. қамту – 25%

ОТАНЫМ-ТАҒДЫРЫМ

Азаматтық өзін-өзі тану деңгейін зерттеу	Әдістер жасау. Әлеуметтік сұрақ-жауап Қамту – 10% - 8 мың жыл сайын
Жас ұлан	«Жас ұланды» қайта форматтау. Скауттық қозғалыстар. Қамту – 3690 адам
Сөз – тілдің көркі	Әдеби оқулар (Абай даналығы) Қамту жыл сайын - 20%
Өрле, Қазақстан!	Оркестрлер шеруі Қамту 2022 ж - 40%
Менің бастамам – менің еліме	Пән олимпиадалары қамту – 2022 жылға дейін - 50%
Туған жер. Туған ел. Туған глобал	Педагогтардың симпозиумдары, конференция лары қамту – 10 мың жыл сайын

САНАЛЫ АЗАМАТ

Білім сапасына қанағаттанушылық деңгейін зерттеу	Білім сапасына қанағаттанушылық деңгейін анықтау және зерттеу әдістемесін жасау. сұрақ-жауап 45 мың. Адам (ата-аналар мен оқушылар)
Мамандық әлемі	Облыстық «Мамандық әлемі» форумы. Қамту 2022 жылға – 45% - 333398 бала
Алтын қазына	Сәндік-қолданбалы шығармалар байқаулары мен көрмелері. Қамту 2022 жылға – 15% (1034 мектеп)
Дарындылар елі	Театрланған және музыкалық, байқаулар мен фестивальдер. Қамту – 7% - 12 800 оқушы
Ұлы өнертапқыштық қа алғашқы қадам	Робот техникасы мен өнертапқыштық. Қамту 2022 жылға – 7% - 4 мың оқушы
Айналаға қара	«Бір апта ауылда, қалада» жобасы. қамту – 5% - 15 мың

КІТАП – БІЛІМ БҰЛАҒЫ

БУККРОСИНГ

Буккросинг ұйымдастыру 2017 ж. – 100%. қамту – 15% - 30 мың оқушы

ЖАҚСЫ КІТАП – ЖАН АЗЫҒЫ

«Отбасымен бірге оқимын» атты мектеп кітапханаларында барлық сыныптарда бірегей, ата-аналар жиналысын өткізу: Жыл сайын *100* %, (1034 мектеп).

КІТАПХАНА - БІЛІМ ОРДАСЫ

Мультимедиялық жабдықтармен жасақталған мектеп және колледж кітапханаларының үлесі: *2018 жылы-10%;* 2022 жылға – 50%

* РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ * РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ * РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ

2

ӨЛКЕТАНУ

Облыстық кіші жобалар

6 жоба

1. «Менің Отаным– Қазақстан»
2. «Елімнің шежірелі байлығы»
3. «Тарих мұрасы»
4. «Ұлттық қазына»
5. «Алтын адам»
6. «Табиғат бесігі»

2017 жылдың қыркүйек айынан бастап іске асырылады

* РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ * РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ * РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ

4 КІТАП – БІЛІМ БҰЛАҒЫ

РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ

Облыстық кіші жобалар

3 жоба

1. «Буккросинг»
2. «Жақсы кітап – жан азығы»
3. «Кітапхана - білім ордасы»

2017 жылдың қыркүйек айынан бастап іске асырылады

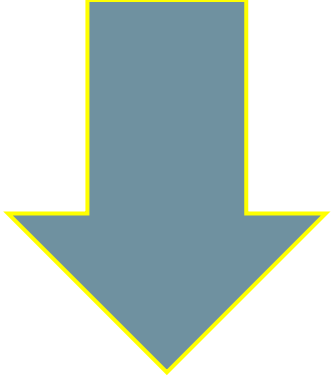
Бүгінгі күннің басты мәселе:

Өлкетану қазақстандық қоғамның әлеуметтік, экономикалық, білім беру, тәрбие мәселелерін шешу үшін елеулі мүмкіндіктерге ие. Жаңа Қазақстан және рухани жаңғыру кезеңінде адамдар отбасында, үйде, өз қалаларында, ата-бабаларының тамыры бар жерлерде, яғни өлкетану адам тұрақтылығының маңызды факторы ретінде іздейді және қолдау табады. Бұл ретте география, этнология, тарих, археология, топонимика, топография, геральдика, этнография, филология, өнертану білімдері географиялық базада біріктіріледі.

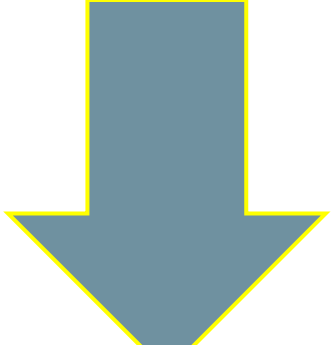
Современные подходы к краеведению.

Шаги модернизации краеведения

1. **Расширение границ и формы краеведческой работы.** Предстоит задача – превратить краеведение из почти что академической науки – в средство для личностного роста. Сделать его не целью, а средством – ненавязчивым дополнением, материалом для развития личности. Нужно **на краеведческом материале выстраивать систему занятий, которые будут не просто выдавать ученикам порции исторических фактов, а с помощью этих фактов раскрывать в нем способность работать с информацией.**
2. Обновление краеведения – это слияние краеведения с журналистикой. **На предмете родного края подготовить универсальных специалистов в сфере информации, за время работы впитавших уважение и любовь к родному краю и закрепивших это конкретным трудом.** Молодежь должна научиться делиться своим краем, этим самым они освоят новые горизонты: откроют блог, создадут группу в соцсетях, снимут и выложат ролики.

- Второй шаг модернизации краеведения – это подход к его содержанию с современным взглядом. Любые события можно поворачивать под максимально привлекательным углом, искать так называемую фишку – особенность, уникальность или хотя бы оригинальность. Нужно найти самую интересную информацию, выделить в ней наиболее яркое, запоминающееся, чтобы в пять строчек вложить полноценный образ места, события или человека, т.е. **максимальная концентрация яркого и интересного на единицу текста статьи или времени ролика.** Нужно просто учить, писать, снимать и делиться. Здорово, если несколько школьников выпустятся, получив журналистский опыт, впитав в себя особенности своего края и закрепив уважение к нему творческим трудом.Еще лучше, если плодом Вашей конкретной краеведческой работы с учениками станет Видео-словарь Вашей малой родины, который, при желании, сможет посмотреть любой житель Родины большой.

•На данном этапе развития информационных технологий – идеальное средство рассказа о своем крае. Надо выбрать 10-30 интересных мест, людей, событий края. Делите их на категории (например: древняя история, царская история, советская история, современность, люди, природные достопримечательности). Составляете примерный план последовательности описания мест. Обдумываете примерный мсценарий и композицию.снимаете материал изначально любительского качества.Пишете текст, держа в уме от трех до пяти минут длительности всего ролика. Подбираете под текст видеоряд. Монтируете видео в одной из многочисленных программ. Выкладываете готовый ролик везде, где хотите.

•Плюсы видео-словаря:

•- Строгая композиция и изначально готовый каркас.

•- Заранее очерченный круг тем.

•- Возможность постепенного наполнения без временной привязки.

•- Возможность дальнейшего развития проекта в виде районного, республиканского словарей. Базы единых все больше завоевывают Интернет, и всегда очень ценится, когда похожая информация находится в едином месте, взаимно рекламируя свои отдельные части и поднимаясь выше других в поисковиках.

Өлкетанудың заманауи тәсілдері. Өлкетануды жаңғырту қадамдары

- 1.Өлкетану жұмысының шекарасы мен формаларын кеңейту. Алдағы міндет – өлкетануды академиялық ғылымнан тұлғаның өсу құралына айналдыру. Оны мақсат емес, құрал - көзге көрінбейтін қосымша, тұлғаны дамытуға арналған материал жасау. Оқушыларға тарихи фактілердің бөліктерін беріп қана қоймай, осы фактілердің көмегімен олардың ақпаратпен жұмыс істеу қабілетін ашатын өлкетану материалы негізінде сабақтар жүйесін құру қажет.
- 2. Өлкетануды жаңарту - өлкетанудың журналистикамен бірігуі. Туған өлке пәні бойынша жұмыс уақытында туған өлкеге деген құрмет пен сүйіспеншілікті сіңірген және оны нақты еңбекпен бекіткен ақпарат саласында әмбебап мамандар даярлау. Жастар өз өлкесімен бөлісуді үйренуі керек, осылайша олар жаңа көкжиектерді игереді: блог ашады, әлеуметтік желілерде топ құрады, роликтер түсіреді және орналастырады.

- Өлкетануды жаңғыртудың екінші қадамы - оның мазмұнына заманауи көзқараспен қарау. Алдымен ең қызықты ақпаратты табу керек, ондағы ең жарқын, есте қаларлық, оқиғаның немесе адамның толыққанды бейнесін салу керек, яғни.мақаланың мәтініне немесе роликтің уақытына жарқын және қызықты барынша шоғырлану.
- Тек үйрету, жазу, түсіру және бөлісу керек. Егер бірнеше ізденуші журналистік тәжірибе жинақтап, өз өлкесінің ерекшеліктерін сіңіріп, шығармашылық еңбегімен оған құрмет көрсетсе, бұл өте жақсы.
- Ақпараттық технологияларды дамытудың осы кезеңінде-сіздің өлкеңіз туралы айтудың тамаша құралы. Шамамен сценарий мен композицияны қарастыруға материалды бастапқыда әуесқойлық сапада түсіруге болады. Бүкіл бейненің ұзақтығын үш-бес минутқа дейін есте сақтай отырып, мәтін жазып. Бейнені көптеген бағдарламалардың біріне орнатып, дайын роликті қалаған жерге қоюға болады

Қазіргі күндері Қазақстанның тарихи-мәдени мұрасын қолдану мен сақтау бойынша шешілмеген көкейкесті мәселелері:

1 Тарихи-мәдени ескерткіштерді сақтау, оларды тиімді қолдану (экскурсиялар, зерттеу және өндіріс шеберханалары), бар мүмкіншіліктерлі пайдалана алмай отыр;

2 Тарихи-мәдени ескерткіштерді қорғау және насихаттау мәселесін бұқаралық ақпарат құралдары арқылы кең таратуда насихатты барынша күшейту қажет;

3 Кезекті реставрациялық жұмыстардан дер кезінде консервацияға өтілмейді;

4 Тарихи-мәдени ескерткіштерді сақтаудағы басты нәрсе білікті кадрлар реставраторлар дайындау, олардың кәсіби деңгейін көтеру төменгі деңгейде.

Задание:

- 1. Является ли предложенный материал результатом краеведческого исследования?
- 2. Что является предметом исследования?
- 3. Какие методы исследования использовал автор?
- 4. Какие источники информации использовал автор в работе над тем

ТАПСЫРМА:

- 1. Ұсынылған материал өлкетану зерттеуінің нәтижесі ме?
- 2. Зерттеу тақырыбы қандай?
- 3. Автор қандай зерттеу әдістерін қолданды?
- 4. Автор тақырып бойынша жұмыста қандай ақпарат көздерін пайдаланды?
-

ӘДЕБИЕТ

1. Ахметова С.А. Историческое краеведение в Казахстане. - Алма-Ата: Казахстан, 1980.- 168 с.
2. Раймханова К. Тарихи өлкетану. – Алматы, 2004.
3. Кукеева М.К. Историко-краеведческая работа в Казахстане//Наука и образование Южного Казахстана. - Шымкент, 1998. - № 5 - С. 105-107.
4. Кукеева М.К. Сохранение национального культурно-исторического наследия и задачи архивов по созданию фондов личного происхождения // Труды ЮКГУ. - Шымкент, 1998. - С. 175-178.
5. Масанов Э.А. Очерк этнографического изучения казахского народа в СССР. - Алма-Ата, 1966. - 273 с.
6. Свод памятников истории и культуры Казахстана: Южно-Казахстанская область. - Алма-Ата. - 1994. - 368 с.

Назар аударғандарыңызға рахмет !